

Onderwerp Opvang asielzoekers: uitvoering opgave Spreidingswet	
Nummer	2025/684381
Portefeuillehouder	Bluijs, G.J.
Programma/beleidsveld	2.3. Opvang, wonen en herstel
Afdeling	MO
Auteur	Buisman, S./ Esselink, H.
Telefoonnummer	-
Email	sbuisman@haarlem.nl
Kernboodschap	De “Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen” (hierna: spreidingswet) werd per 1 februari 2024 van kracht. Op 20 december 2024 stelde de Minister van asiel en migratie het verdeelbesluit Noord-Holland 2024 vast waarin Zandvoort werd opgedragen 94 asielopvangplekken mogelijk te maken. Besloten wordt om de opgave van Zandvoort op tijdelijke basis in te vullen door middel van het continueren van de 50 opvangplekken die al langere tijd door het COA worden gebruikt in het Hotel NH Zandvoort. Dit aantal kan worden aangevuld met 44 opvangplekken die met de gemeente Velsen per periode van 6 maanden worden uitgeruild voor de huisvesting van gemiddeld 4,4 statushouders in Zandvoort. Op deze wijze kan Zandvoort op korte termijn voldoen aan de wettelijke opgave. Afhankelijk van de landelijke politieke ontwikkelingen na de Tweede Kamerverkiezingen op 29 oktober 2025 zal worden beoordeeld of er op meer structurele basis opvangplekken in Zandvoort gerealiseerd moeten worden.
Behandelaar voor de raad	Het college stuurt het besluit ter actieve informatie naar de raad.
Relevante eerdere besluiten	De raad is eerder geïnformeerd middels de informatienota ‘ <u>Uitvoering Spreidingswet en alternatieve locatie voor Oekraïense ontheemden</u> ’ d.d. 1 juli 2025

Besluit college d.d. 30 september 2025	Het college van burgemeester en wethouders besluit: 1. Over te gaan tot een uitruil met de gemeente Velsen voor het opvangen van 44 asielzoekers in ruil voor de huisvesting van 4,4 statushouders per half jaar tot een nieuw verdeelbesluit van kracht is. de secretaris, de burgemeester,
---	---

1. Aanleiding

De Spreidingswet werd per 1 februari 2024 van kracht. Krachtens deze wet droeg de Minister van asiel en migratie in het Verdeelbesluit Noord-Holland van 20 december 2024 (bijlage 1) aan de gemeente Zandvoort op om 94 asielopvangplekken mogelijk te maken. Het kabinet Schoof dat op 2 juli 2024 aantrad nam in het regeerakkoord het voornemen op om de Spreidingswet zo spoedig mogelijk in te trekken.

Eerder leidde in het voorjaar van 2023 een voorstel tot het aanwijzen van een gedeelte van het overloopterrein P-de Zuid voor het realiseren van duurzame opvangplekken voor asielzoekers in Zandvoort, tot maatschappelijke weerstand waarna de gemeenteraad besloot dit voorstel niet te steunen en het college opdracht te geven tot het afwachten van de landelijke wetgeving. Nadat de spreidingswet daadwerkelijk van kracht geworden was maar het kabinet Schoof al spoedig daarna het voornemen tot intrekking bekend maakte, besloot het college tot temporisering van de voorbereidingen om uitvoering te geven aan de wettelijke opgave.

Na de val van het kabinet Schoof is de kans dat de spreidingswet op afzienbare termijn door de wetgever wordt ingetrokken, sterk afgenomen. Niettegenstaande de recent aangenomen motie in de Tweede Kamer om de Spreidingswet alsnog in te trekken is het college van mening dat nu alsnog uitvoering moet worden gegeven aan de wettelijke opgave. Daarbij wordt wel rekening gehouden met het feit dat er op 29 oktober 2025 Tweede Kamerverkiezingen plaatsvinden waarbij asiel en migratie opnieuw een belangrijk thema zullen vormen. Bij de vorming van een nieuw kabinet na de verkiezingen kan opnieuw sprake zijn van nieuw nationaal beleid op dit thema. Het college ziet onder meer om die reden aanleiding om vooralsnog op tijdelijke basis in de opgave van de spreidingswet te voorzien. Na de vorming van een nieuw kabinet kan alsnog worden overwogen voorstellen tot meer structurele oplossingen voor te bereiden.

2. Beoogd resultaat

Uitvoering geven aan de wettelijke opgave voortvloeiend uit de Spreidingswet, om nog 44 opvangplekken middels uitruil met de gemeente Velsen mogelijk te maken, naast de 50 opvangplekken in het NH hotel.

3. Onderbouwing voorstel

Tijdelijke opvang Hotel NH Zandvoort

Gedurende enkele jaren wordt al door het COA gebruik gemaakt van kamers in Hotel NH aan de Burgemeester van Alphenstraat voor de opvang van statushouders die nog geen passende woonruimte aangeboden is en om die reden aangewezen blijven op opvang door het COA. In overleg met het COA en Hotel NH Zandvoort is afgesproken dat voor 50 personen opvang aan statushouders kan worden gecontinueerd tot mei 2026 met de mogelijkheid tot verdere verlenging.

Tijdelijke uitruil met gemeente Velsen

Met de gemeente Velsen is een uitruil overeengekomen. Gemeente Velsen biedt zo spoedig mogelijk noopvang aan 44 asielzoekers die meetellen voor de taakstelling gemeente Zandvoort op het cruiseschip Ocean Majesty tot 1 juli 2026 met de intentie tot verlenging tot en met 31 december 2026. Het schip ligt in het Noordzeekanaal in de gemeente Velsen. Als tegenprestatie zal Zandvoort zo spoedig mogelijk maar in ieder geval voor 1 juli 2026 aan 5 statushouders huisvesting bieden die meetellen voor de taakstelling van de gemeente Velsen.

De uitruil geschiedt met gesloten beurzen: beide gemeenten brengen geen kosten over en weer in rekening, ongeacht mogelijke kosten die voortvloeien uit de uitruil. Beide gemeenten dragen dus ieder zelf de risico's die voortvloeien uit de uitruil. Indien statushouders in Zandvoort bijvoorbeeld een beroep gaan doen op voorzieningen vanuit de Participatiewet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning of Jeugdwet, zal Zandvoort deze kosten niet in rekening brengen bij de gemeente Velsen. Ook omgekeerd kan Velsen geen kosten in rekening brengen bij Zandvoort voor de opvang van 44 asielzoekers in Velsen die meetellen voor de taakstelling van Zandvoort.

Beide gemeenten spreken tenslotte de intentie uit om waar mogelijk ook vanaf 1 januari 2027 een uitruil overeen te komen op vergelijkbare gronden als voorliggend.

Tweejaarlijks verdeelbesluit, halfjaarlijkse taakstelling huisvesting statushouders

De spreidingswet kent een cyclus waarbij om de 2 jaren een nieuw verdeelbesluit door de minister van asiel en migratie wordt vastgesteld. Het eerste verdeelbesluit werd voor 1 januari 2025 genomen zodat het eerstvolgende verdeelbesluit voor 1 januari 2027 genomen moet worden. Voor Zandvoort bedraagt het aantal opvangplekken vanaf juli 2025 dus 94 personen; voor Velsen omvat de taakstelling 400 personen. Afhankelijk van de instroom van asielzoekers kan het nieuwe verdeelbesluit per 1 januari 2027 zowel naar boven als naar beneden variëren.

De taakstelling huisvesting statushouders gebaseerd op de Huisvestingswet, kent een cyclus van 6 maanden. Elk halfjaar wordt voor iedere gemeente een nieuwe taakstelling bepaald waarmee het saldo van het voorgaande halfjaar steeds wordt verrekend. De taakstelling voor het tweede halfjaar 2025 bedraagt voor Zandvoort 13 personen waarbij het saldo van 13 over het eerste halfjaar 2025 wordt opgeteld tot een totaal van 26 personen. Voor Velsen bedraagt de taakstelling voor het tweede halfjaar 50 personen waarbij het saldo van 42 wordt opgeteld tot een totaal van 92 personen.

4. Risico's en kanttekeningen

4.1 Risico's

4.1.1 Achterstand in taakstelling huisvesting statushouders

Het jaar 2024 werd voor Zandvoort afgesloten met een saldo van -1 waar het gaat om de taakstelling huisvesting statushouders. Maar in 2025 is er sprake geweest van een minimaal resultaat; op een bruto taakstelling voor het eerste halfjaar van 15 personen werd slechts 1 persoon voor 1 juli 2025 in Zandvoort huisvesting geboden. Het resultaat van netto 13 personen wordt opgeteld bij de nieuwe taakstelling voor het tweede halfjaar 2025 van nog eens 13 personen. Voor Zandvoort moeten er dus voor 1 januari 2026 nog 26 statushouders passende huisvesting worden geboden in Zandvoort. De uitruil met gemeente Velsen doet hier nog eens 5 personen bij waarmee de opgave verder wordt vergroot. Er bestaat een risico dat niet tijdig voldaan kan worden aan de taakstelling huisvesting statushouders in Zandvoort.

4.1.2 Wijzigend rijksbeleid

Eind oktober 2025 staan Tweede Kamerverkiezingen gepland. Hierna zal een nieuw kabinet worden gevormd. De uitslag van de verkiezingen en de daarop volgende formatie kunnen grote invloed hebben op de toekomst van het asiel- en migratiebeleid in Nederland. De mogelijkheid bestaat dat er ingrijpende wijzigingen worden voorbereid op zowel de wettelijke taakstelling huisvesting statushouders, als de spreidingswet.

Om die reden wordt in voorgesteld om tijdelijke uitvoering te geven aan de beide wettelijke taakstellingen in afwachting van de landelijke ontwikkelingen.

4.1.3 Beperkt maatschappelijk draagvlak in Zandvoort

De opvang van asielzoekers kan evenals de huisvesting van statushouders niet rekenen op een groot maatschappelijk draagvlak in Zandvoort. De raad heeft eerder besloten tot het verwijderen van de prioriteit bij toewijzing van passende sociale huurwoningen aan statushouders in Zandvoort. De wettelijke taakstellingen krachtens de Huisvestingswet respectievelijk de Spreidingswet zijn niettemin ook voor Zandvoort realiteit. De risico's om niet aan deze opgaven van de wetgever te voldoen acht het college te groot, naast de politieke opvatting dat het lokaal bestuur naar vermogen loyaal uitvoering dient te geven aan opdrachten van de wetgever in onze democratische rechtsstaat. De opvang van 50 statushouders in Hotel NH Zandvoort is al langere tijd gaande. Continuering van deze opvang zal net als de afgelopen periode naar verwachting geen bezwaren opleveren.

4.1.4 Hogere overheden stemmen niet in met de uitvoering en uitruil

Er bestaat nog geen zekerheid dat hogere overheden (Commissaris der Koning en Ministerie) instemmen met de voorliggende uitvoering van de wettelijke opgaven. De invulling van de taakstelling krachtens de spreidingswet wordt hier op tijdelijke basis voorgesteld waarbij de wet juist streeft naar duurzame opvangvoorzieningen. Met het oog op de landelijk politieke situatie in combinatie met het gegeven van een nieuw verdeelbesluit voor 1 januari 2027 zijn wij van oordeel dat de voorliggende tijdelijke grondslag van de opvangvoorziening verantwoord is. Indien er in 2026 meer duidelijkheid ontstaat over het toekomstig asiel- en migratiebeleid kan alsnog worden besloten tot een meer structurele opvang in Zandvoort.

4.2 Kanttekeningen

4.2.1 Contract cruiseschip heeft beperkte looptijd

De uitruil met de gemeente Velsen is bedoeld voor de periode tot en met 31 december 2026. Per die datum zal er sprake moeten zijn van een nieuw verdeelbesluit op grond van de spreidingswet. Het contract voor het cruiseschip Ocean Majesty kent een looptijd tot 1 juli 2026 met de mogelijkheid tot verlenging tot en met 31 december 2026. Voorgesteld wordt uit te gaan van de verlengde termijn tot en met 31 december 2026.

In het geval de opvang op het cruiseschip onverhoopt toch per 1 juli 2026 moet eindigen, wordt in samenspraak met het COA en de gemeente Velsen een oplossing gezocht voor de opvang vanaf 1 juli 2026.

5. **Consequenties en uitvoering**

5.1 Financiën

Geen directe kosten voor gemeente Zandvoort

Het bieden van opvang in Zandvoort heeft geen directe financiële gevolgen voor de gemeente Zandvoort. De opvang in hotelkamers in Hotel NH Zandvoort wordt betaald door het COA. De uitruil met de gemeente Velsen vindt plaats met gesloten beurzen.

5.2 Communicatie

De communicatie naar inwoners van Zandvoort, raadsleden en media, wordt nauwgezet afgestemd met de gemeente Velsen. Het is zaak dat beide gemeenten en belanghebbenden in beide gemeenten gelijktijdig worden geïnformeerd over voorliggende voorstellen. Voor Zandvoort geldt dat openbaarmaking zal plaatsvinden met publicatie van voorliggend collegevoorstel.

5.3 Juridisch

Er is geen sprake van directe juridische consequenties voor het continueren van de opvang in Hotel NH Zandvoort respectievelijk de uitruil met gemeente Velsen. Vanzelfsprekend worden de afspraken met gemeente Velsen ordentelijk vastgelegd. Met het COA en de provincie Noord-Holland worden de administratieve gevolgen van de uitruil geregeld.

5.4 Planning

Het doel is om op zo kort mogelijke termijn te komen tot uitvoering van de voorstellen. Dit betreft met name de uitvoering van de uitruil tussen Zandvoort en Velsen. Velsen heeft zich bereid verklaard op korte termijn over te gaan tot de opvang van 44 extra asielzoekers op het cruiseschip Ocean Majesty in Velsen; Zandvoort spant zich in om op zo kort mogelijke termijn maar in ieder geval voor 1 juli 2026 aan 5 statushouders passende huisvesting te bieden die meetellen voor de taakstelling van Velsen.

6. Bijlagen

1. Verdeelbesluit d.d. 20 december 2024